

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/58/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720010456
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľupták, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6720010456.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Ľuptáka, PhD. a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Ľubomíra Bušika, PhD. v trestnej veci obžalovanej U. D. pre prečin zanedbávania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. b) Tr. zák., na verejnom zasadnutí dňa 16. septembra 2021, o odvolaní obhajcu obžalovanej U. D. proti rozsudku samosudcu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/87/2020 zo dňa 24.05.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovanej U. D., podanej prostredníctvom obhajcu, **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Rozsudkom samosudcu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/87/2020 zo dňa 24.05.2021 bola obžalovaná U. D. uznaná vinnou z prečinu zanedbávania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. b) Tr. zák., ktorého sa dopustila tým, že

X) v období od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX v Z. a na iných miestach sa úmyselne vyhýbala svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovávať svoje dieťa H. D., nar. XX.X.XXXX; deklarovajú jej rozsudkom S. súdu Z. č. k. XXP/XX/XXXX-XX zo dňa XX. XX. XXXX, právoplatným dňa XX. XX. XXXX zaviazaná prispievať na výživu svojho syna H. D., nar. XX. XX. XXXX, umiestneného týmto rozhodnutím v G. domove L. L., výživným vo výške XX % zo sumy životného minima mesačne počnúc dňom právoplatnosti vždy do XX-teho dňa v mesiaci vopred na účet detského domova, následne rozsudkom S. súdu Z. č. XP/XXX/XXXX-XX zo dňa XX. 09. 2012, právoplatným dňa 04. 10. 2012, bola zaviazaná prispievať na výživu svojho syna H. D., nar. XX. XX. XXXX, zvereného týmto rozhodnutím do pestúnskej starostlivosti A. S. H., výživným vo výške XX % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, mesačne od XX. XX. XXXX, splatné vždy do XX. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny B., pričom počas rozhodného obdobia neprispievala žiadnym iným spôsobom na jeho výživu, nikde nepracovala a podľa poslednej registrácie na Sociálnej poisťovni bola v čase od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX vedená ako občan starajúci o dieťa do X rokov, naposledy bola evidovaná ako uchádzača o zamestnanie na I. práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko G. od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX, od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX a od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX, kedy bola zakaždým vyradená pre nespoluprácu s úradom, naposledy dňa XX. XX. XXXX, bola poberateľom dávky a príspevkov v hmotnej núdzi od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX, ale náhradné výživné nikdy nepoberala, v čase od januára XXXX poberala rodičovský príspevok vo výške XXX,XX € a prídavok na dieťa vo výške XX,XX €, ktoré boli v dostatočnej výške na úhradu výživného, ale napriek tomu si toto neplnila a po ostatné obdobie si nezaobstarala ani žiadny iný príjem okrem prídavku na dieťa, sama si teda vlastným zavinením privodila stav bez hmotného zabezpečenia, čím jej vznikol dlh na výživnom · za obdobie od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX na účet G. domova, F. XX, L. L. vo výške XXX,XX €, za obdobie od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX na účet I. práce, sociálnych vecí a rodiny B. vo výške XXX,XX €; kedy bolo uznesením Okresného súdu Z. č. k. XP/XX/XXXX-XX zo dňa 11. 07. 2014, právoplatným a vykonateľným dňa 11. 09. 2014, určené, že mal. H. D. je osvojiteľný a matka je zbavená rodičovských práv a povinností,

X) v období od XX. XX. XXXX do XX.XX.XXXX v Z. a na iných miestach sa úmyselne vyhýbala svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovať svojho syna E. D., nar. XX. XX. XXXX, deklarovanú jej rozsudkom S. súdu Z. č. k. XP/XX/XXXX-XX zo dňa XX. XX. XXXX, právoplatným dňa XX. XX. XXXX, ktorým bola zaviazaná prispievať na jeho výživu, zverenie týmto rozhodnutím do pestúnskej starostlivosti, výživným vo výške XX % životného minima mesačne počnúc dňom právoplatnosti, vždy do XX-teho dňa v mesiaci vopred, na účet I. práce sociálnych vecí a rodiny Y. F., pričom počas rozhodného obdobia neprispievala žiadnym iným spôsobom na jeho výživu, nikde nepracovala a podľa poslednej registrácie na R. poisťovni bola v období od 10. XX. XXXX do XX. XX. XXXX vedená ako občan starajúci o dieťa do X rokov, naposledy bola evidovaná ako uchádzač o zamestnanie na I. práce, sociálnych vecí a rodiny B., pracovisko G. v období od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX, od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX a od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX, kedy bola zakaždým vyradená pre nespoluprácu s úradom, naposledy dňa XX. XX. XXXX, bola poberateľom dávky a príspevkov v hmotnej núdzi v období od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX, ale náhradné výživné nikdy nepoberala, v čase od januára XXXX poberala rodičovský príspevok vo výške XXX,XX € a prídavok na dieťa vo výške XX,XX €, ktoré boli v dostatočnej výške na úhradu výživného, ale napriek tomu si toto neplnila a po ostatné obdobie si nezaobstarala ani žiadny iný príjem okrem prídavku na dieťa, sama si teda vlastným zavinením privodila stav bez hmotného zabezpečenia, čím jej vznikol dlh na výživnom na účet I. práce sociálnych vecí a rodiny Y. F. vo výške X.XXX,XX €; z čoho je odrátaná suma úhrady zo dňa XX. XX. XXXX vo výške XXX,XX €.

Za to bola odsúdená podľa § 207 ods. X písm. b) Tr. zák. s použitím § 36 písm. h) a § 37 písm. h), § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 50 ods. 1 Tr. zák. jej bol výkon trestu odňatia slobody podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zák. jej bola uložená povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe zameškané výživné. Svoje rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil tým, že vypočítaná svedkyňa E.. A. O., pracovníčka I. B., uviedla, že obžalovaná bola vyzvaná I. B. na zapltenie dlžného výživného vo výške XXX,XX € za obdobie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX bezúspešne, pričom ich úrad vymáha exekučne zameškané výživné vo výške XXX,XX €. B. uviedla, že doposiaľ nebola vymožená žiadna suma. Zároveň z prečítanej výpovede svedkyne H.. G. J., pracovníčky vtedy G. domova L. L. vyplynulo, že mal H. D. bol dočasne zverený žiadateľke o náhradnú rodinnú starostlivosť, pričom do tohto obdobia vznikol dlh na výživnom od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX vo výške XXX,XX €. B. bola vypočítaná svedkyňa H.. E. J., pracovníčka I. Y. F., ktorá vypovedala, že ich úrad eviduje dlh na výživnom od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX vo výške X.XXX,XX €, pričom úradu bola zaslaná len platba vo výške XXX,XX € a zvyšok je vymáhaný exekútorom. Samosudca uviedol, že z listinných dôkazov vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. XXP/XX/XXXX zo dňa 10.01.2012, právoplatným dňa 25.01.2012 bola obžalovaná zaviazaná prispievať na výživu svojho syna H. D., nar. XX.XX.XXXX, umiestneného týmto rozhodnutím v G. domove L. L., výživným vo výške XX % zo sumy životného minima mesačne počnúc dňom právoplatnosti vždy do XX. dňa v mesiaci vopred na účet G. domova, následne rozsudkom S. súdu Lučenec sp. zn. XP/XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, právoplatným dňa XX.XX.XXXX, bola zaviazaná prispievať na výživu svojho syna H. D., nar. XX.XX.XXXX, zverenie týmto rozhodnutím do pestúnskej starostlivosti A.. S. H., výživným vo výške XX % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, mesačne od XX.XX.XXXX, splatné vždy do XX. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet I. práce sociálnych vecí a rodiny B..

Zároveň bola obžalovaná povinná vyživovať alebo zaopatrovať svojho syna E. D., nar. XX. XX. XXXX, deklarovanú jej rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 7P/49/2013 zo dňa 31. 07. 2013, právoplatným dňa XX. XX. XXXX, ktorým bola zaviazaná prispievať na jeho výživu, zverenie týmto rozhodnutím do pestúnskej starostlivosti, výživným vo výške 30 % životného minima mesačne počnúc dňom právoplatnosti, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Veľký F..

Na základe takto zisteného skutkového stavu okresný súd kvalifikoval konanie obžalovanej ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 2,3 písm. b) Tr. zák. v oboch bodoch rozsudku, keďže najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplnila úmyselne zákonnú povinnosť vyživovať iného a skutok spáchala závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas. V bode 1) rozsudku sa súd stotožnil s ustálenou výškou dlžného výživného vo vzťahu ÚPSVaR Zvolen 646,32 € a Centra pre rodiny a deti (pôvodne Detský domov) Banská Bystrica vo výške 213,73 € za obdobie od 25.01.2012 do 06.09.2012 a následne od 07.09.2012 do 11.09.2014. Pri skutku v bode 2) rozsudku súd upravil skutkovú vetu tohto bodu rozsudku a stanovil obdobie neplnenia vyživovacej povinnosti od 23.08.2013 do 24.05.2021 a

zároveň upravil dĺžku výživného na sumu 2.460,63 € a to dopočítaním 11 splátok výživného po podaní obžaloby po 29,42 € (jedná sa o sumu minimálneho výživného).

Samosudca sa ďalej vysporiadal s obhajobou obžalovanej, ktorú predniesol prostredníctvom svojho obhajcu o tom, že obžalovaná sa nedozvedela o predmetných rozhodnutiach súdu. V tomto smere okresný súd poukázal na rozsudky Okresného súdu Lučenec sp. zn. 7P/49/2013 zo dňa 31.07.2013 kde je uvedené, že na pojednávaní bol vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých účastníkov, ktorí sa zároveň vzdali odvolania. V rámci rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 12P/37/2011 zo dňa 10.01.2012 je konkretizovaný rovnaký postup ako pri vyššie uvedenom rozsudku, rovnako ako pri rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8P/118/2012 zo dňa 26.09.2012, teda z týchto rozsudkov je zrejmé, že obžalovaná mala vedomosť o výške jednotlivých určených vyživovacích povinností, od akého času mala takúto vedomosť a tiež tomu bola povinná výživné platiť. Zároveň okresný súd poukazuje na okolnosť, že v bode 2) rozsudku došlo k čiastočnému plneniu dlžného výživného dňa 18.06.2018 vo výške 121,25 €. Pokiaľ obhajoba namietala, že nebol produkovaný jediný dôkaz o tom, že by sa obžalovaná vyhýbala plneniu zákonnej povinnosti aktívnym konaním, aby sa tejto povinnosti zbavila alebo ju zmarila, sťažila, či oddialila, okresný súd poukazuje na to, že obžalovaná svojou nespoluprácou s príslušnými úradmi práce sociálnych vecí a rodiny zavinila, že sa dostala do situácie, keď možno nebola schopná plniť vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ obžalovaná poberala rodičovský príspevok a aj prídavok na dieťa, mala dostatok finančných prostriedkov aby zaplatila sumu minimálneho výživného.

Proti tomuto rozsudku bezprostredne po jeho vyhlásení podal odvolanie obhajca obžalovanej, ktoré neskôr doplnil svojím písomným podaním. Z písomných dôvodov odvolania je zrejmé, že obhajca obžalovanej podal odvolanie, čo do výroku o vine, tak do výroku o treste, pričom argumentoval, že zo strany súdu došlo k nesprávnemu odsúdeniu v oboch skutkoch za úmyselné vyhýbanie sa svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovať deti. Súd vyhodnotil jej konanie za úmyselné vyhýbanie sa svojej zákonnej povinnosti, pričom ju odôvodnil len tým, že zavinene, a teda aj úmyselne nespolupracovala s príslušnými úradmi práce, pričom uvedená skutočnosť nie je ničím podložená, dokonca ani nekorešponduje s poľahčujúcou okolnosťou § 36 písm. h) Tr. zák., ktorú obžalovanej súd priznal a v zmysle ktorej mala trestný čin spáchať pod vplyvom tiesnivých osobných pomerov alebo rodinných pomerov, ktoré si sama nespôsobilá. Zároveň poukázal na to, že z vyšetrovacieho spisu nevyplýva, že orgány činné v trestnom konaní preverovali, či v zahraničí pracuje alebo nie, či je alebo nie je zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie a aké sú jej osobné a majetkové pomery. Zároveň poukázal na skutočnosť, že v prípade obžalovanej nebolo namieste konanie proti ušlej, nakoľko si nemohla uplatniť právo obvinenej v zmysle § 34 Tr. por., § 36 Tr. por., § 37 Tr. por. a § 121 Tr. por., pričom v konaní nebolo preukázané, že by sa vyhýbala trestnému konaniu. Poukázal na skutočnosť, že orgány činné v trestnom konaní nezabezpečili na zabezpečenie jej prítomnosti všetky dostupné prostriedky. Zároveň poukázal na skutočnosť, že sa nemá prakticky odkiaľ dozvedieť o povinnosti uhradiť zameškané výživné, pričom jeho neuhradenie môže do budúcnosti znamenať, že súd by aj po uplynutí doby podmieneného odsúdenia nemohol vysloviť, že sa v skúšobnej dobe osvedčila, čím by sa popieral účel podmieneného trestu. Zároveň poukázal na skutočnosť, že trestné stíhanie je vedené viac ako 6 rokov, pričom neboli vykonávané vo veciach takmer žiadne vyšetrovacie úkony.

Okresná prokuratúra v písomnom vyjadrení sa k dôvodom odvolania uviedla, že trestné stíhanie bolo prerušené práve pre neprítomnosť obvinenej a bolo po nej vyhlásené pátranie, pričom dňa 18.12.2015 bol sudkyňou pre prípravné konanie vydaný príkaz na zatknutie sp. zn. 0Tp/245/2015, zároveň aj po vydaní príkazu na zatknutie boli zabezpečované správy o osobe obvinenej z jednotlivých inštitúcií, avšak nakoľko sa nepodarilo zistiť, kde sa zdržiava a ani zabezpečiť jej prítomnosť na procesných úkonoch prostredníctvom vydaného príkazu na zatknutie, bolo dňa 06.03.2016 trestné stíhanie opätovne pre jej neprítomnosť prerušené. V ďalšom období boli zabezpečované aktuálne správy k osobe obvinenej, bolo overované platenie výživného, boli kontaktovaní príbuzní a známi obvinenej, boli overované všetky dostupné adresy bydliska obžalovanej, a teda nie je namieste konštatovanie, že neboli vykonávané žiadne procesné úkony. Obžalovanú sa nepodarilo lokalizovať ani prostredníctvom R. či A., zistiť sa podarilo len to, že je pravdepodobne závislá na drogách, bezdomovkyňa, nachádza sa niekde na neznámom mieste, ani v R. F.. Na obžalovanú je stále vyhlásené pátranie a bol vydaný platný príkaz na zatknutie, pričom ak mal obhajca obžalovanej vedomosť o konkrétnej adrese jej bydliska, nič mu nebránilo, aby túto skutočnosť prokuratúre, či súdu oznámil. Zároveň okresný prokurátor uviedol, že trestné stíhanie bolo tak dlho vedené práve pre neprítomnosť obžalovanej a vyhýbanie sa jej zákonnej povinnosti, ako aj trestnému stíhaniu.

Na základe podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal

odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Po postupe v zmysle citovaného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že odvolanie obhajcu obžalovanej U. D. nie je dôvodné.

Vo vzťahu k zavineniu obžalovanej rovnako ako prvostupňový súd, ani Krajský súd v Banskej Bystrici nemal žiadne pochybnosti o vine. Táto je zo strany žalovanej trestnej činnosti jednoznačne usvedčovaná, a to výpoveďami jednotlivých svedkov, tak ako bolo uvedené v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia a zároveň z jednotlivých písomných dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní, ktoré boli oboznámené konaním pred okresným súdom podľa § 269 Tr. por.

Rovnako tak aj v súvislosti správnou kvalifikáciou konania, i v tomto smere sa krajský súd stotožňuje so závermi prvostupňového súdu, že v danom prípade boli naplnené zákonné znaky prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. b) Tr. zák., a to v oboch bodoch obžaloby.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel trestného činu získal trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatela alebo to nebude na ujmu náhrady škody, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu popri inom treste aj niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, pokiaľ mu takýto trest za splnenia podmienok podľa odseku 6 neuloží ako samostatný.

Krajský súd sa stotožňuje so závermi prvostupňového súdu, ktoré sú správne a zodpovedajúce výsledkom dokazovania na hlavnom pojednávaní. Zo spisového materiálu nepochybne vyplýva, že obžalovaná, ktorá sa dlhodobým pobytom v cudzine vyhýbala vyvodu trestnoprávnej zodpovednosti, si svojim úmyselným konaním neplnila zákonnú vyživovaciu povinnosť. Je zrejmé, že okresný súd sa riadil ust. § 34 Tr. zák. správne a zákonne, pričom u obžalovanej zistil jednu poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. h) Tr. zák., a to tiesnivé osobné pomery obžalovanej, ktoré si sama nespôsobila a jednu príťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. h) Tr. zák., a to spáchanie viacerých trestných činov. Z tohto dôvodu uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 24 mesiacov považuje krajský súd z hľadiska zásad ukladania trestu za zákonný a správny so súčasným uložením povinnosti počas plynutia skúšobnej doby zaplatiť zameškané výživné.

Z týchto dôvodov sa potom krajský súd s odvolaním obžalovanej podanej prostredníctvom právneho zástupcu nestotožnil a postupom podľa § 319 Tr. por. toto odvolanie ako nedôvodné zamietol.

Krajský súd toto svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.